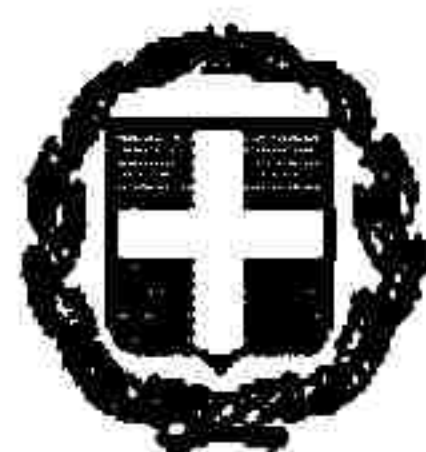

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Τηλ. επικ.: 210 7767 023**

Αθήνα, 10-11-2014
Αρ. Πρωτ.: 753

Προς:

✓ **Η Βουλή των Ελλήνων**
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών

Κοιν.:

1. Υπουργό Οικονομικών
2. Υπουργό Ανάπτυξης και
Ανταγωνιστικότητας
3. Βουλευτή κ. Α. Ξηροτύρη- Αικατερινάρη
(δια της αρμόδιας Υπηρεσίας
της Βουλής των Ελλήνων)

Αναφορά: 1881/16-10-2014

Σε απάντηση της υπ' αριθ. 1881/16-10-2014 Αναφοράς που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων η Βουλευτής κα Ασημίνα Ξηροτύρη-Αικατερινάρη, με θέμα: «Μεγάλες καθυστερήσεις στις εκδικάσεις φορολογικών υποθέσεων- Επιβεβλημένη η ταχύτερη απονομή της δικαιοσύνης», θέτουμε υπόψη σας τα ακόλουθα:

A.1) Με το άρθρο 1 του ν. 3900/2010 (Α' 213) καθιερώθηκε η λεγόμενη «πιλοτική» ή «πρότυπη» δίκη. Με την εν λόγω διαδικασία, μετά από αίτηση ενός από τους διαδίκους η υπόθεση του οποίου συζητείται ενώπιον των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων ή ακόμα και με προδικαστική απόφαση του δικαστηρίου αυτού, είναι δυνατόν να εισαχθεί ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας ένα ένδικο μέσο ή βοήθημα, εφ' όσον με αυτό τίθεται ζήτημα γενικότερου ενδιαφέροντος που έχει συνέπειες για ευρύτερο κύκλο προσώπων. Με βάση τη διαδικασία αυτή μέχρι τον Ιούνιο 2014 είχαν εκδοθεί, περίπου 29 αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας σε ζητήματα που απασχόλησαν τα δικαστήρια και την κοινή γνώμη, όπως είναι η συνταγματικότητα διατάξεων του ν. 4014/2011 σχετικά με τη νομιμοποίηση αυθαιρέτων κατασκευών, η επιβολή ΕΤΑΚ σε δεσμευμένα για αρχαιολογικούς λόγους ιδιοκτησία, συνταγματικότητα διατάξεων σχετικά με τη χορήγηση αδειών ιδρύσεως υπεραγοράς λιανικού εμπορίου, η συνταγματικότητα των διατάξεων του ν. 3843/2010 σχετικά με τη νομιμοποίηση ημιυπαιθρίων χώρων, η υποχρέωση κατάθεσης του 50% της φορολογικής ή τελωνειακής οφειλής ως όρος παραδεκτού της εφέσεως κ.ά.

2) Με το άρθρο 33 παρ. 1 του ν. 2721/1999 (Α' 112) - όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 45 και 51 του ν. 4055/2012 (Α' 51) - καθώς και με το άρθρο 13 του ν. 3659/2008 (Α' 77), που τροποποίησαν το π.δ. 18/1989 και τον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97), εισήχθη ο θεσμός της διαδικασίας εν συμβουλίω, κατά τον οποίο ένα προδήλως απαράδεκτο ή αβάσιμο ένδικο βοήθημα ή μέσο μπορεί να απορρίπτεται χωρίς ακροαματική διαδικασία από τριμελή σύνθεση του αρμοδίου δικαστηρίου. Με την ίδια διαδικασία ένα προδήλως βάσιμο ένδικο βοήθημα ή μέσο μπορεί να γίνει δεκτό. Ήδη στον προσφάτως ψηφισθέντα ν. 4274/2014 «Ρυθμίσεις σωφρονιστικού και ποινικού δικαίου και άλλες διατάξεις» (Α' 147) περιέχεται διάταξη (άρθρο 19) κατά την οποία αρμόδια για την κατά τα ανωτέρω απόρριψη ή αποδοχή, επί ακυρωτικών διαφορών, καθίσταται και

μονομελούς σύνθεση. Η διαδικασία αυτή είναι απλουστευμένη, αποφεύγονται οι κοινοποιήσεις που επιβαρύνουν κυρίως τις υπηρεσίες των δικαστηρίων, δεν γίνεται δίκη ενώπιον ακροατηρίου· αποτελεί μια σύντομη διαδικασία που επιβαρύνει πολύ λιγότερο το δικαστικό σύστημα (δικαστές, δικαστικούς υπαλλήλους) απ' ό,τι η κανονική, συμβάλλοντας έτσι στην επιτάχυνση στην επίλυση των διαφορών.

3) Με τους ν. 3900/2010 και 4055/2012 προβλέφθηκε ότι ορισμένες φορολογικές ή τελωνειακές διαφορές, καθώς και ορισμένες διαφορές με εν γένει χρηματικό αντικείμενο εκδικάζονται από μονομελείς συνθέσεις. Οι σχετικές ρυθμίσεις έχουν ενταχθεί στο άρθρο 6 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας. Πιο συγκεκριμένα, ανήκουν στην αρμοδιότητα του Μονομελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου οι φορολογικές και τελωνειακές διαφορές, το αντικείμενο των οποίων δεν υπερβαίνει τις 150.000 ευρώ, καθώς και οι λοιπές χρηματικές διαφορές το αντικείμενο των οποίων δεν υπερβαίνει τις 60.000 ευρώ. Οι εφέσεις επί των αποφάσεων των μονομελών πρωτοδικείων εκδικάζονται από το Μονομελές Εφετείο.

4) Με τον ν. 3900/2010 προβλέφθηκε, υπό προϋποθέσεις, η σύσταση ειδικών τμημάτων για την εκδίκαση φορολογικών εν γένει διαφορών.

Επί του παρόντος, έχουν συσταθεί και λειτουργούν τα εξής αμιγή φορολογικά τμήματα:

- Διοικητικό Εφετείο Αθηνών: 9
 - Διοικητικό Εφετείο Θεσσαλονίκης: 2
 - Διοικητικό Εφετείο Πειραιά: 1
- Σύνολο:12

- Διοικητικό Πρωτοδικείο Αθηνών: 6
 - Διοικητικό Πρωτοδικείο Θεσσαλονίκης: 3
 - Διοικητικό Πρωτοδικείο Λάρισας:1
- Σύνολο: 10

5) Εξορθολογισμός των προϋποθέσεων ασκήσεων των ενδίκων μέσων, ιδιαίτερα δε της αιτήσεως αναιρέσεως και της εφέσεως που ασκούνται στο Συμβούλιο της Επικρατείας (άρθρο 12 του ν. 3900/2010). Ειδικές διατάξεις επιβάλλουν ιδιαίτερους όρους για την άσκηση αιτήσεων αναστολής στα δικαστήρια της ουσίας επί φορολογικών διαφορών (άρθρα 34 του ν. 3900/2010 και 12 του ν. 4051/2012).

6) Το Υπουργείο Δικαιοσύνης προωθεί την εισαγωγή της πληροφορικής και των νέων τεχνολογιών στη διοικητική δικαιοσύνη, όπως εξ άλλου και στην πολιτική και ποινική. Με το π.δ. 40/2013 (Α' 75) δόθηκε η δυνατότητα ηλεκτρονικής κατάθεσης των δικογράφων στο Συμβούλιο της Επικρατείας και στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια, ενώ με την παρ. 5 του άρθρου 19 του ν. 4267/2014 (Α' 137), ορίστηκε ότι η ηλεκτρονική κατάθεση μπορεί να γίνεται και εκτός ωραρίου λειτουργίας των γραμματειών των δικαστηρίων (η διάταξη αυτή αφορά το σύνολο της δικαιοσύνης και όχι αποκλειστικά την διοικητική). Ήδη, σχετικά πρόσφατα, μετά από διεθνή διαγωνισμό, υπεγράφη με την ανάδοχο εταιρεία σύμβαση για το έργο «Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων για τη Διοικητική Δικαιοσύνη». Το έργο αυτό, συνολικού προϋπολογισμού 3.631.757 ευρώ, συγχρηματοδοτείται από το ΕΣΠΑ μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ψηφιακή Σύγκλιση» και θα ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του 2015. Αφορά δε στην υλοποίηση ενιαίων κεντρικών συστημάτων για τη διαχείριση των δικαστικών ροών και υποθέσεων για την διοικητική δικαιοσύνη στο σύνολό της. Έτσι, τα δικαστήρια θα αποκτήσουν ενιαίο μηχανογραφικό περιβάλλον και διαλειτουργικότητα, τόσο μεταξύ τους, όσο και με άλλα συστήματα του δημοσίου, γεγονός ιδιαίτερα σημαντικό όσον αφορά τη διοικητική δικαιοσύνη, που λόγω αντικειμένου έρχεται σε καθημερινή επαφή με τις υπηρεσίες του. Επιπροσθέτως, τα νέα συστήματα θα παρέχουν ηλεκτρονικές υπηρεσίες στους διαδίκους, ενώ τέλος, η κεντρική φύση των συστημάτων επιτρέπει οικονομίες κλίμακας στην υλοποίηση και αναβάθμισή τους.

Εν κατακλείδι έχουμε να παρατηρήσουμε τα εξής: 1^{ov}) Η λύση στο πρόβλημα της καθυστέρησης δεν είναι απλή διότι το πρόβλημα είναι πολυπαραγοντικό, δηλαδή, δεν αφορά μόνο τα δικαστήρια και 2^{ov}) Οποιαδήποτε μεταρρύθμιση δεν αποδίδει αμέσως τους καρπούς της. Η αξιολόγηση πρέπει να γίνει αφού παρέλθει το αναγκαίο χρονικό διάστημα. Για τον λόγο αυτό η απόδοση της δικαιοσύνης (και η καθυστέρηση στην απονομή της) πρέπει να εκτιμάται διαχρονικά.

7) Αριθμητικά δεδομένα

α) Εκκρεμότητα:

Σ.τ.Ε.: 31-12-2012: 27.966 - 31-12-2013: 24.768

Δ.Εφετεία: 31-12-2012: 60.327 - 31-12-2013: 54.694

Δ. Πρωτοδικεία: 31-12-2012: 383.402 - 31-12-2013: 345.199

Από τα παραπάνω προκύπτει μια σαφής μείωση των εκκρεμών υποθέσεων, που είναι αποτέλεσμα των μεταρρυθμίσεων των τελευταίων ετών. Ωστόσο, το πιο ενθαρρυντικό στοιχείο προκύπτει από την σύγκριση των υποθέσεων που εισήχθησαν τα τελευταία χρόνια στα δικαστήρια σε σχέση με τις υποθέσεις που περαιώνονται κατ' έτος:

Σ.τ.Ε.: Εκδοθείσες αποφάσεις: 31-12-2012: 9.366 - 31-12-2013: 7.667

Καταθέσεις: 31-12-2012: 6.734 - 31-12-2013: 5.616

Δ. Εφετεία: Εκδοθείσες αποφάσεις: 31-12-2012: 18.343 - 31-12-2013: 23.645

Καταθέσεις: 31-12-2012: 28.136 - 31-12-2013: 19.640

Δ. Πρωτοδικεία: Εκδοθείσες αποφάσεις: 31-12-2012: 78.867 - 31-12-2013: 95.180

Καταθέσεις: 31-12-2012: 64.305 - 31-12-2013: 71.568

Παρατηρείται, λοιπόν, ότι τα δύο τελευταία χρόνια ο αριθμός των εκδιδόμενων αποφάσεων είναι μεγαλύτερος από τον αριθμό των κατατιθέμενων ενδίκων μέσων και βοηθημάτων. Το γεγονός αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό διότι μόνο αυτή η σχέση μεταξύ αποφάσεων και καταθέσεων μπορεί να εγγυηθεί την απονομή, στο προσεχές μέλλον, σε εύλογο χρόνο της διοικητικής δικαιοσύνης.

Β. Σχετικά με την στελέχωση των Διοικητικών Δικαστηρίων, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Στο Συμβούλιο της Επικρατείας σύμφωνα με στοιχεία του Οκτωβρίου του 2014 υπηρετούσαν εκατόν εξήντα τέσσερις (164) δικαστικοί λειτουργοί από τους εκατόν εβδομήντα (170) που προβλέπονται, ενώ στα τακτικά Διοικητικά Δικαστήρια κατά την ίδια χρονική περίοδο προβλέπονταν εννιακόσιες τριάντα επτά (937) θέσεις δικαστικών λειτουργών όλων των βαθμών, εκ των οποίων ήταν καλυμμένες οι οχτακόσιες σαράντα πέντε (845).

Όσον αφορά την ενίσχυση τους με έμπυχο δυναμικό έχουμε προβεί στις ακόλουθες ενέργειες:

Τη παρούσα χρονική στιγμή φοιτά στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών η Κ Εκπαιδευτική Σειρά οι απόφοιτοι της οποίας αναμένεται να διοριστούν στα Διοικητικά Δικαστήρια το καλοκαίρι του 2015 καλύπτοντας δεκαπέντε θέσεις δόκιμων εισηγητών στο Συμβούλιο της Επικρατείας και ενενήντα έξι θέσεις δόκιμων παρέδρων Πρωτοδικείου στα τακτικά Διοικητικά Δικαστήρια.

Επίσης με τη με αριθμό 64200/04.08.2014 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών- Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας -Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, όπως ισχύει, προκηρύχθηκε ο διαγωνισμός, έτους 2014, για την εισαγωγή είκοσι (20) σπουδαστών στη κατεύθυνση της Διοικητικής Δικαιοσύνης, (έξι παρέδρων στο

Συμβούλιο της Επικρατείας και οχτώ (8) παρέδρων στα Τακτικά Διοικητικά Δικαστήρια) στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών.

Όσον αφορά την ενίσχυση των Διοικητικών Δικαστηρίων με υπαλλήλους σας γνωρίζουμε ότι είναι σε εξέλιξη η διαδικασία διορισμού 200 δικαστικών υπαλλήλων του κλάδου Γραμματέων (140 κατηγορίας ΔΕ και 60 κατηγορίας ΠΕ) στα δικαστήρια και τις δικαστικές υπηρεσίες της χώρας. Η πλήρωση των ανωτέρω θέσεων γίνεται από τους επιτυχόντες του ειδικού διαγωνισμού του Υπουργείου Δικαιοσύνης βάσει της Προκήρυξης 5223 οικ/23.1.2009 (ΦΕΚ 23/Τεύχος Προκηρύξεων ΑΣΕΠ/2-2-09, όπως διορθώθηκε στα ΦΕΚ 38/17-02-2009 και 47/20-02-2009). Πιο συγκεκριμένα τα διοικητικά δικαστήρια θα ενισχυθούν με το διορισμό δέκα επτά (17) δικαστικών υπαλλήλων του κλάδου Γραμματέων (5 ΠΕ και 12 ΔΕ). Η υπηρεσία μας έχει ήδη αποστείλει τις ανακοινώσεις διορισμού προκειμένου οι ανωτέρω υπάλληλοι να εμφανιστούν και να ορκιστούν.

Επίσης, ενόψει της εφαρμογής του νέου προγράμματος κινητικότητας των δημοσίων υπαλλήλων (ν. 4172/2013), η υπηρεσία μας είχε ζητήσει με έγγραφο προς το Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης την ενίσχυση των διοικητικών δικαστηρίων με 102 άτομα.

Σύμφωνα με τη με αριθμό 11/12-05-2014 ανακοίνωση του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Β'1205), διατέθηκαν μόνο 29 υπάλληλοι.

Επιπλέον η υπηρεσία μας έχει ήδη αποστείλει αίτημα στο Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού για την έκδοση προκήρυξης για πλήρωση τριάντα επτά (37) οργανικών θέσεων του κλάδου ΠΕ Επιστήμης των Υπολογιστών ή ΠΕ Μηχανικών Η/Υ και πενήντα έξι (56) οργανικών θέσεων του κλάδου ΤΕ Πληροφορικής ή ΤΕ Ηλεκτρονικών Υπολογιστικών. Από τις ανωτέρω θέσεις οι 20 (10 ΠΕ και 10 ΤΕ) ανήκουν στον τομέα του Συμβουλίου της Επικρατείας και των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων.

Επίσης, σας ενημερώνουμε ότι έχει ήδη προωθηθεί από την υπηρεσία μας για υπογραφή από τον Υπουργό αίτημα προς το Υ.Δ.Μ.Η.Δ. για την έκδοση εγκριτικής απόφασης της επιτροπής του άρθρου 2 §. 1 της ΠΥΣ 33/2006 για το διορισμό 400 δικαστικών υπαλλήλων του κλάδου Γραμματέων και 100 του κλάδου Επιμελητών Δικαστηρίων.

Γ. Τέλος, επί της εν λόγω Αναφοράς, σε σχέση με την από Σεπτεμβρίου 2014 μελέτη του Παρατηρητηρίου Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος του Σ.Ε.Β., με τίτλο «Επιτάχυνση της απονομής δικαιοσύνης και της επίλυσης διαφορών, προϋπόθεση για τις επενδύσεις και την ανάπτυξη», η Γενική Επιτροπεία των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων επισημαίνει, με το υπ' αριθ.3621/29-10-2014 έγγραφο της, τα εξής: «2.Αν και με το σχετικό πιο πάνω έγγραφό σας, δεν ζητείται η αξιολόγηση των προτάσεων του φορέα που εκπόνησε την κρίσιμη θεματική μελέτη, θεωρούμε ότι το ζήτημα αυτό, ως εκ της φύσεως του, θα μπορούσε να αποτελέσει αντικείμενο μόνο της **Ολομέλειας των Δικαστών** του Συμβουλίου της Επικρατείας και κάθε Διοικητικού Δικαστηρίου της Χώρας, χωριστά, προκειμένου οι εν λόγω προτάσεις να τύχουν ενδελεχούς επεξεργασίας, **τόσο από πλευράς συνταγματικότητας όσο και από πλευράς σκοπιμότητας**, από ευρύτερο κύκλο δικαστών της Διοικητικής Δικαιοσύνης, ώστε η Κυβέρνηση στους Υπουργούς της οποίας απευθύνεται η αναφερόμεσα Βουλευτής, να επιλέξει, εν συνεχεία τις αναγκαίες σχετικές ρυθμίσεις. ».

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Ακριβές αντίγραφο
Για το Γραφείο Υπουργού

Ε. Γαβάνα